

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: Vyprazdňování moči – cévkování muže

Autor materiálu: Mgr. Hana Rybáková

Datum (období) vytvoření: 15. 9. 2012

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Sada: OS2

Tematická oblast: **Fyziologické funkce**

Předmět: Ošetřovatelství, 2. ročník

Číslo DUM: 15

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 8. 10., 9. 10. 2012

Ověřující učitel: Bc. Irena Sklenářová, Mgr. Lenka Čoudková, Mgr. Barbora Sedláčková

Třída: ZDA 2. B

Popis způsobu použití materiálu ve výuce: Výuková elektronická prezentace slouží jako podpurná a názorná pomůcka výkladu učitele. Seznamuje žáky se zásadami a postupem při cévkování muže. Prezentace výstižně a názorně zachycuje výklad učitele, který si žáci zaznamenávají do sešitu a využívají při domácí přípravě. Materiál obsahuje zpětnou vazbu ověřující pochopení nové látky v podobě závěrečného snímku s otázkami k opakování tématu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VYPRAZDŇOVÁNÍ

MOČI – CÉVKOVÁNÍ MUŽE

CÍL: ŽÁK

- vysvětlí pojem cévkování
- vyjmenuje účel cévkování
- vyjmenuje druhy cévek a jejich použití
- vyjmenuje zásady při cévkování muže

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování muže

Účel:

- Odebírání vzorku sterilní moči na bakteriologické vyšetření
- Tam, kde se nemocný nemůže spontánně vymočit po operaci
- Vypláchnutí MM
- Zjištění reziduální moči v MM
- Zavedení léčebné látky do MM
- Při zánětech, nádorech

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování muže

Pomůcky:

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování muže

Pomůcky:

- Sterilní jednorázové Thiemannovy katetry
- Sterilní tampony, sterilní čtverce
- Dezinfekční roztok na sliznice
- Emitní misky, čtverce buničiny
- Sterilní zkumavka, sterilní pinzety
- Mesocain gel, podložka pod nemocného, podložní mísa

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování muže

Poloha nemocného:

- Nemocného leží na zádech v mírně zvýšené poloze,
- DK má volně položené na lůžku

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování muže

Příprava nemocného:

- Vysvětlíme účel výkonu, nemocného uchráníme před pohledy spolupacientů
- Muž má mít předem omytý genitál

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování muže

Postup:

- Lékař i sestra si umyjí ruce
- Lékař si oblékne sterilní rukavice
- Do lůžka nemocného uložíme 2 emitní misky
- Lékaři podáme pinzetu a postupně 3 sterilní tampony k dezinfekci zevního ústí močové trubice

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování muže

Postup:

- Sterilní Thiemanův katétr podáme lékaři do pinzety, konec katétru protáhneme sterilním čtvercem se znecitlivujícím přípravkem Mesocain gel
- Lékař pomalu zavádí cévku do močové trubice
- Vytékající moč se zachytí do zkumavky, špičatky, emitní misky nebo podložní misky
- Po výkonu lékař opatrně vytáhne katétr

CÉVKOVÁNÍ

Jednorázové cévkování muže

Úklid pomůcek:

- Jednorázové pomůcky uložíme do příslušného kontejneru
- Ostatní pomůcky dekontaminujeme, umyjeme, vydezinfikujeme a uložíme na místo
- Zkumavku s odebranou močí řádně uzavřeme, označíme a zajistíme transport do laboratoře

CÉVKOVÁNÍ

Zavedení permanentní cévky

Zásady při zavádění permanentního katétru:

- Cévkou nesmí být zavedena příliš hluboko, protože by se mohla dostat svými otvory nad hladinu moči
- Zevní část permanentní cévky musí být zajištěna tak, aby nevypadla z MM
- Pokud není konec cévky spojen s hadicí se sběrným sáčkem,
pak musí být tento konec uzavřen sterilním kolíčkem

CÉVKOVÁNÍ

Zavedení permanentní cévky

Zásady při zavádění permanentního katétru:

- Moč z uzavřené cévky vypouštíme podle ordinace lékaře obvykle za 2 – 3 hodiny
- Permanentní katétr dle ordinace lékaře pravidelně vyplachujeme ordinovaným roztokem
- Mužům zavádí permanentní cévku lékař, ženám registrovaná sestra

CÉVKOVÁNÍ

Zavedení permanentní cévky

Účel:

- Odvod moči do sběrného sáčku
- Prevence dekubitů u inkontinentních pacientů
- Zjištění reziduální moči
- Vypláchnutí MM
- Zavedení léčebné látky do MM
- Nemocný se nemůže spontánně vymočít po operaci, u urologických onemocnění

CÉVKOVÁNÍ

Zavedení permanentní cévky

POMŮCKY:

CÉVKOVÁNÍ

Zavedení permanentní cévky

Pomůcky:

- Sterilní permanentní Nelatonův, Thiemanův nebo Folleyův katétr
- Sterilní stříkačky, fyziologický roztok, sterilní tampony s dezinfekčním roztokem na sliznice

CÉVKOVÁNÍ

Zavedení permanentní cévky

Pomůcky:

- Sterilní kolíčky, sběrný graduovaný sáček na moč
- Uzavřenou sběrnou soustavu, sterilní čtverce, emitní misky, sterilní rukavice a pinzety, tuba Mesocain gel, čtverce buničité vaty, podložní mísu, podložku pod nemocného, náplast

CÉVKOVÁNÍ

Zavedení permanentní cévky

Poloha nemocného:

- Na zádech v mírně zvýšené poloze
- Muž má DK volně položené na lůžku
- Žena má končetiny pokrčené v kolenou v mírně oddálené od sebe

CÉVKOVÁNÍ

Zavedení permanentní cévky

Příprava nemocného:

- Poučíme pacienta před výkonem o zákroku
- Žena i muž mají mít umytý genitál

CÉVKOVÁNÍ

Zavedení permanentní cévky

Postup:

- Postup je podobný jako při jednorázovém čerpání moči u muže i ženy
- Při zavádění permanentní cévky u muže lékaři asistuje sestra
- Při zavádění permanentní cévky ženě asistující sestra vyjme permanentní katétr z obalu a podá cévku sestře, která po dezinfekci zevního genitálu cévku zavede jako u jednorázového cévkování

CÉVKOVÁNÍ

Zavedení permanentní cévky

Postup:

- Po zavedení Folleyovy balónkové cévky je balonek splasklý, po zavedení se naplní 5 – 6 ml vzduchu nebo 5 – 6 ml fyziologického roztoku
- Pokud je balónek bezpečně naplněný, katétr mírně povytáhneme, dokud neucítíme odpor, a pak uvolníme
- Katétr napojíme na sběrný sáček nebo uzavřenou sběrnou soustavu pro sběr moči

CÉVKOVÁNÍ

Zavedení permanentní cévky

Úklid pomůcek:

- Jednorázové pomůcky uložíme do příslušného kontejneru
- Ostatní pomůcky dekontaminujeme, umyjeme, vydezinfikujeme a uložíme na místo

OPAKOVÁNÍ

1. Jaké druhy permanentních močových katétrů znáte?
2. Jaké připravíte pomůcky k cévkování muže?

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

KELNAROVÁ, Jarmila a kolektiv. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty – 2.ročník*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2009. ISBN 9788024731056.

Obrázky

1. – 2 . Vlastní tvorba